Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

ք.Երևան

17.06.2022թ.

Բողոքարկման հանձնաժողովը հետևյալ կազմով՝
նախագահությամբ՝ Ի. Բաղմանյանի
մասնակցությամբ անդամներ՝ Ա. Աթանեսյանի
Վ. Դալլաքյանի

Բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով) քննության առնելով քաղաքացիական մասնագիտացման դատավորների թեկնածուների ցուցակի համալրման նպատակով անցկացվող որակավորման գրավոր քննության արդյունքների դեմ բերված բողոքը,

Պ Ա Ր Զ Ե Տ

Բողոքարկվել են քաղաքացիական իրավունք բաժնի 1-ին, 4-րդ, 8-րդ, 10-րդ, 35-րդ, 49-րդ, քաղաքացիական դատավարություն բաժնի 1-ին, 11-րդ, 16-րդ, 22-րդ հարցերը:

Քաղաքացիական իրավունք բաժին

Հարց 1

Հավակնորդի փաստարկները հիմնավոր չեն, քանի որ հարցի ճիշտ պատասխանը բխում է ՀՀ ընտանեկան օրենսգրքի 29-րդ հոդվածի 1-ին մասի և 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի կարգավորումներից:

Մասնավորապես, ՀՀ ընտանեկան օրենսգրքի 29-րդ հոդվածի 1-ին մասի երրորդ պարբերության համաձայն՝ ամուսիններն իրավունք ունեն ամուսնական պայմանագրով որոշելու միմյանց ապրուստը հոգալու իրենց փոխադարձ իրավունքներն ու պարտականությունները, միմյանց եկամուտներին մասնակցելու եղանակները, իրենցից յուրաքանչյուրի կողմից ընտանեկան ծախսեր կատարելու կարգը, այն գույքը, որ պետք է հանձնվի իրենցից յուրաքանչյուրին ամուսնալուծվելիս, ինչպես նաև իրավունք ունեն ամուսնական պայմանագրով նախատեսելու իրենց գույքային հարաբերություններին վերաբերող ցանկացած այլ նորմեր: Ամուսնական պայմանագրով ամուսինները կարող են նախատեսել ընդհանուր գույքը բաժանելու հետ կապված վեճն առևտրային արբիտրաժի միջոցով լուծելու հնարավորություն:

Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ ամուսնական պայմանագիրը չի կարող սահմանափակել ամուսինների իրավունակությունը կամ գործունակությունը, իրենց

իրավունքների պաշտպանության համար դատարան դիմելու նրանց իրավունքը, կարգավորել ամուսինների միջև անձնական ոչ գույքային հարաբերությունները, երեխաների նկատմամբ ամուսինների իրավունքներն ու պարտականությունները, նախատեսել անաշխատունակ անապահով ամուսնու ապրուստի միջոց պահանջելու իրավունքը սահմանափակող նորմ, ներառել այլ պայմաններ, որոնք ամուսիններից մեկին դնում են անբարենպաստ իրավիճակի մեջ կամ հակասում են ընտանեկան օրենսդրության հիմնական սկզբունքներին:

Նույն օրենսգրքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ դատարանը կարող է նաև ամուսնական պայմանագիրն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն անվավեր ճանաչել ամուսիններից մեկի պահանջով, եթե այդ պայմանագրի պայմանները տվյալ ամուսնուն դնում են ծայրահեղ անբարենպաստ իրավիճակի մեջ: Ամուսնական պայմանագրի՝ նույն օրենսգրքի 29-րդ հոդվածի 3-րդ մասի այլ պահանջները խախտող պայմաններն առ ոչինչ են:

Նշվածից հետևում է, որ ամուսնական պայմանագրով ամուսիններն իրավունք ունեն որոշելու այդ թվում իրենցից յուրաքանչյուրի կողմից ընտանեկան ծախսեր կատարելու կարգը, ինչից էլ հետևում է, որ Հավակնորդի կողմից ընտրված պատասխանն սխալ է:

Հարց 4

Հավակնորդի փաստարկները հիմնավոր չեն, քանի որ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 867-րդ հոդվածի համաձայն՝ բեռների փոխադրումից բխող պահանջներով հայցային վաղեմության ժամկետը մեկ տարի է, որն էլ տվյալ դեպքում եղել է կիրառելի:

Ինչ վերաբերում է Հավակնորդի կողմից ներկայացված բանակացություններ վարելու վերաբերյալ փաստարկներին, ապա օրենսդիրը հայցային վաղեմության ժամկետի սկիզբը պայմանավորել է իրավունքի խախտման մասին իմանալու պահով, իսկ խնդրի փաստերից հետևում է, որ բանակցություններն ուղղված են եղել խախտված իրավունքները վերականգնելուն, ինչից էլ հետևում է, որ բանակցությունների ավարտը չի կարող համարվել հայցային վաղեմության ժամկետի սկիզբ:

Հարց 8

Հավակնորդի փաստարկները հիմնավոր չեն, քանի որ հարցի ճիշտ պատասխանը բխում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 974-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետի և նույն օրենսգրքի 975-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի իրավակարգավորումներից:

Հարց 10

Հավակնորդի կողմից հարցի վերաբերյալ ներկայացված փաստարկները հիմնավոր չեն, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը թիվ ԵԿԴ/1013/02/13 քաղաքացիական գործով 17.07.2015 թվականի որոշմամբ նույնանման փաստական հանգամանքների պայմաններում արձանագրել է, որ հայցը ենթակա չէ բավարարման, քանի որ պայմանագրի կնքման պահին հայցվորը գործարքի բնույթի կամ դրա առարկայի հատկանիշների վերաբերյալ էական նշանակություն ունեցող մոլորության ազդեցության տակ չի գտնվել:

Հարց 35

Հավակնորդի փաստարկները հիմնավոր չեն, քանի որ հարցի ճիշտ պատասխանը հստակ կարգավորված է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 188-րդ հոդվածի 1-ին մասով, որի համաձայն՝ ինքնակամ կառույց է համարվում օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով այդ նպատակի համար չհատկացված հողամասում կամ առանց թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված պայմանների կամ քաղաքաշինական նորմերի և կանոնների էական խախտումներով կառուցված կամ վերակառուցված կամ տեղադրված շենքը, շինությունը կամ այլ կառույցը:

Այսինքն, նշվածից հետևում է, որ ինքնակամ կառույց կարող է համարվել ոչ թե քաղաքաշինական նորմերի և կանոնների ցանկացած խախտմամբ վերակառուցված շենքը, որն էլ Հավակնորդն ընտրել է որպես ճիշտ պատասխան, այլ՝ քաղաքաշինական նորմերի և կանոնների էական խախտումներով վերակառուցված շենքը:

Հարց 49

Հավակնորդի կողմից հարցի վերաբերյալ ներկայացված փաստարկները Հանձնաժողովը համարում է հիմնավոր այնքանով, որքանով ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 1088-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ քաղաքացու կյանքին, առողջությանը կամ գույքին կամ իրավաբանական անձի գույքին՝ ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների կառուցվածքային, բաղադրամասային կամ այլ թերությունների, ինչպես նաև ապրանքի, աշխատանքի, ծառայության մասին ոչ ճիշտ կամ ոչ բավականաչափ ճշգրիտ տեղեկատվություն տրամադրելու հետևանքով պատճառված վնասը ենթակա է հատուցման ապրանք վաճառողի կամ արտադրողի, աշխատանք կատարողի կամ ծառայություններ մատուցողի կողմից՝ անկախ նրանց մեղքից և նրանց հետ տուժողի պայմանագրային հարաբերությունների մեջ գտնվելու պարագայից:

Նույն օրենսգրքի 1076-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ եթե տուժողի կոպիտ անզգուշությունը նպաստել է վնասի առաջացմանը կամ մեծացմանը, հատուցման չափը պետք է նվազեցվի՝ կախված տուժողի և վնաս պատճառողի մեղքի աստիճանից:

Նշվածից հետևում է, որ չնայած այն հանգամանքին, որ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 1088-րդ հոդվածի 1-ին մասից հետևում է, որ այդ թվում ապրանքների բաղադրամասային թերությունների հետևանքով պատճառված վնասը ենթակա է

հատուցման այդ թվում արտադրողի կողմից՝ անկախ նրանց մեղքից և նրանց հետ տուժողի պայմանագրային հարաբերությունների մեջ գտնվելու պարագայից, այնուամենայնիվ նույն օրենգրքի 1076-րդ հոդվածի 2-րդ մասից հետևում է, որ եթե վնասի առաջացմանը կամ մեծացմանը նպաստել է տուժողի կոպիտ անզգուշությունը, ապա հատուցման չափը պետք է նվազեցվի՝ կախված տուժողի և վնաս պատճառողի մեղքի աստիճանից:

Հիմք ընդունելով նշվածը՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ Հավակնորդի կողմից որպես ճիշտ պատասխան ընտրված 2-րդ տարբերակը, այն է՝ վնասի հատուցման չափը պետք է նվազեցվի՝ կախված տուժողի և վնաս պատճառողի մեղքի աստիճանից, ևս կարող է համարվել որպես առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխան, ուստի Հավակնորդի միավորը ենթակա է վերանայման:

Քաղաքացիական դատավարություն բաժին

Հարց 1

Հավակնորդի կողմից հարցի վերաբերյալ ներկայացված փաստարկները Հանձնաժողովը համարում է հիմնավոր այնքանով, որքանով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 167-րդ հոդվածի 1-ին մասի 10-րդ կետի համաձայն՝ առաջին ատյանի դատարանը նախնական դատական նիստի ընթացքում գործին մասնակցող անձանց հետ քննարկում և լուծում է ներկայացված ապացույցների վերաբերելիության և թույլատրելիության հարցը, իսկ նույն հոդվածի 1-ին մասի 10-րդ կետի համաձայն՝ առաջին ատյանի դատարանը նախնական դատական նիստի ընթացքում գործին մասնակցող անձանց հետ քննարկում և լուծում է ներկայացված ապացույցների վերաբերելիության և թույլատրելիության հարցը, ինչից էլ հետևում է, որ նման հարցադրման պայմաններում Հավակնորդի կողմից ընտրված բ) տարբերակը նույնպես կարող է համարվել ճիշտ պատասխան՝ թեկուզև այդ հետազոտումը ունի բացառապես նախապատրաստական նշանակություն:

Հարց 11

Հավակնորդի փաստարկները հիմնավոր չեն, քանի որ հարցը հստակ կարգավորված է ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 59-րդ հոդվածի 2-րդ մասով:

Մասնավորապես, վկայակոչված նորմի համաձայն՝ հիմնական իրավունքների խախտմամբ ձեռք բերված կամ արդար դատաքննության իրավունքը խաթարող ապացույցի օգտագործումն արգելվում է:

Նշվածից հետևում է, որ ոչ թե արգելվում է ցանկացած իրավունքի խախտմամբ ձեռք բերված ապացույցի օգտագործումը, որն էլ Հավակնորդի կողմից ընտրվել է որպես ճիշտ պատասխան, այլ այն ապացույցները, որոնք ձեռք են բերվել հիմնական իրավունքների խախտմամբ:

Հարց 16

Հավակնորդի փաստարկները հիմնավոր չեն, քանի որ հարցը հստակ կարգավորված է «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ այն է՝ վերաբաշխման արդյունքում սնանկության գործն այլ դատավորի հանձնվելու դեպքում սնանկության գործի վարումը շարունակվում է ընդհատման պահից:

Հարց 22

Հավակնորդի փաստարկները հիմնավոր չեն, քանի որ հարցի ճիշտ պատասխանը բխում է ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 19-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորումներից:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

Թիվ 6796 ծածկագրով աշխատանքի քննության արդյունքների դեմ բերված բողոքը բավարարել մասնակի.

Քաղաքացիական դատավարություն բաժնի 1-ին հարցի և քաղաքացիական իրավունք բաժնի 49-րդ հարցի պատասխանները գնահատել յուրաքանչյուրը 1 միավոր, իսկ բողոքը մնացած մասով մերժել:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ **Ի. ԲԱՂՄԱՆՅԱՆ**

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐ **Ա. ԱԹԱՆԵՍՅԱՆ**

Վ. ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ